

Russland. Russerne har oppgitt Kharkov. Meldingen om at russerne hadde evakuert Kharkov kom i en særmelding fra Moskva i går kveld. Det heter her at etter Kharkovs fall har russernes trukket seg tilbake til en forsvarslinje langs øvre Donets. Under kampene om byen ble tyskerne påført store tap. - På midtfronten har russerne rykket videre fram fra Vjasma under dobbeltfremstøtet mot Smolensk. Nordøst for Smolensk har de gått over øvre Dnjopr og har brutt igjennom de tyske linjer. Byen Duchevsjtsjina, 90 km nordøst for Smolensk flere steder vest for Vjasma er inntatt. Lenger nord har russerne erobret en rekke sterkt befestede tyske stillinger syd for Ilmensjøen.

Sydøst-Europa. Det er kommet meldinger om økt uro på Balken. Fra Jugoslavia møttes om heftige kamper mellom de fri jugoslaviske styrker og italienske og tyske tropper, som i det siste har fordoblet sine anstrengelser for å slå ned motstanden. Begge parter benytter seg av artilleri. Jugoslaverne har erobret en by i Vest-Makedonia, har slått tilbake de italienske tropper, og har tatt en mengde fanger. Ifølge meldinger fra Istanbul blir tyskerne ved den bulgarske Svartehavskyst mer og mer nervøse. De har begynt å bygge sterke befestede stillinger i det bulgarske kystområde blant annet i Varna og Burgas. Det er blitt henstilt til tyske familier i Bulgaria om å gjøre seg klar til på kort varsel å kunne forlate landet. I Grekenland har tyskerne henrettet 85 greske gisler til, og 16 kvinner er sendt i konsentrasjonsleir de første 10 dagene av mars på grunn av sabotasjehandlinger.

Tunis. Patruljevirksonheten fortsetter på alle frontavsnitt i Tunis. Dagens kommunique fra det allierte hovedkvarter melder at britiske styrker har rykket en del fram på det nordlige frontavsnitt, der de har okkupert en skogkledd ås 7 km sydøst for Tamara. Allierte fly har vært virksomme over fronten, og har bombet en by 80 km for Sfax. 4 fiendtlige fly ble ødelagt under dette angrepet, og et annet fly ble ødelagt under et angrep på tyske og italienske motorkjøretøyer. Under et angrep på fiendtlig skipsfart utenfor Sicilia oppnådde allierte fly fulltreffere på et fiendtlig fartøy. 2 allierte fly vendte ikke tilbake.

Frankrike. General de Gaulle i den franske nasjonalkomite i London og general Giraud har henstillet til alle franskmenn å stå sammen i kampen for Frankrikes frigjørelse. Den franske øverstbefalende i Nordafrika general Giraud uttalte i Algiers kringkasting i går et ønske om å komme til en enighet med de Gaulle. Talen var rettet til general Catroux, som er øverstbefalende for de Gaulles tropper i Middelhavsområdet. Tiden er inne til å samle alle fri franskmenn om det felles mål, uttalte general Giraud. Jeg er derfor rede til å motte general de Gaulle hos meg. - Den franske nasjonalkomite har hilset Girauds tidligere erklæring om å stå sammen i kampen for Frankrikes frigjøring med tilfredshet, og har erklært seg villig til å forhandle med Giraud om de retræningslinjer man bør følge. Den amerikanske utenriksminister Hull har i en tale uttrykt sin tilfredshet med den enighet som synes oppnådd. - - Det blir meldt at det er erklært beleiringstilstand i det franske departement Haute Savoie, der franske patrioter har søkt tilflukt i fjellene for å unndra seg mobiliseringen. I Toulon er det kommet til en del sammenstøt.

Lette britiske flåtestyrker angrep i morges en sterkt sikret tysk konvoy utenfor Ter-shelling på de hollandske kyst. Det ble oppnådd fulltreffere på to forsyningskip. De britiske sjøstridskrefter hadde ingen tap. - Under et angrep i mindre målestokk over Storbritannia i natt ble 4 tyske fly skutt ned.

Statsminister Churchill var for første gang i Underhuset i dag på en måned etter sin sykdom. Siste gang han var der var da han ga sin historiske beskrivelse av møtet med president Rhosevelt og møtet i Adana. Han ble møtt med begeistret bifall.

Det fjerne Østen. Allierte fly har rettet vellykkede angrep mot 3 japanske troppetransportskip ved Aroe-øya rett nord for Australia. I Vestburma er et sterkt japansk angrep i Retredaung-området slått tilbake. I China fortsetter kineserne å forfølge restene av en japansk styrke på 20000 mann i Honanprovinson.

Ubåtkrigen. Den tidligere storadmiral Raeder har rettet en skarp kritikk mot sin etterfølger Dönitz. Han erklærer seg helt uenig i Dönitz plan om å utvide ubåtkrigen, og uttaler sin misnøye med ham. I en tale i Johannesburg i går sa general Smuts blant annet at i følge de meldinger vi har mottatt fra de høyeste militære sjefer har de siste måneder vært meget opmuntrende med hensyn til den senkede allierte tonnasje. Ferre allierte handelsskip er blitt senket samtidig som flere og flere fiendtlige ubåter går til bunns, uttalte han.

Utvidede norske sendinger fra London. Fra og med 29 mars vil det bli sendt 5 norske programmer fra London mot nå tre. Fra 4 april vil man kunne høre norske sendinger fra London kl. 6,30, 15,45, 19,30, 22,00 og kl. 0,20. Også den øvrige europeiske nyhetstjeneste fra London er utvidet.

HOLLAND OG STORTYSKLAND.

Telegrammene forteller at etter Norge er totalmobilisering proklamert også i Holland. Fra dette land kommer det ellers meget sparsomt med underretninger, men før jul inntraff begivenheter som vidner om visse parallellforeteelser med den velkjente utviklingen i Norge. Den tyske Reichskommissar Seyss Inquart - en gang austro-nasjonalistisk halvtilslørte representant i Schauschnigg's regjering - og den militære sjef flygenerall Christianson tilsvarende kollegene i Norge, respektive Terboven og von Falkenhorst. Parallellen til Quisling heter som bekjent Mussert. Den 13 desember i fjor ble hans bevegelse tilkjent innflyttelse på den hollandske statsforvaltning, som reguleres nærmere gjennom et dekret av den 30 januar 1943, som fastsetter at de tyske okupasjonsmyndigheter i alle viktige avgjørelser, spesielt i personalspørsmål skal legge an på å oppnå enighet med "forenen for den nasjonalsosialistiske bevegelse i Nederland", som er Musserts offisielle tittel.

Noen dager senere opprettet Mussert spesielle partiorganer for å virkeliggjøre denne oppgave. Han skaffet seg et "statspolitisk sekretariat" og flere "fullmektiger for forskjellige forvaltningsgrener", blant dem Rost van Tonningen, Folkoforbundets tidligere finanskontrollør i Wien og sjef for den hollandske sentralbank. Mussertpartiet fikk ingen direkte administrativ kompetanse, og dets tillitsmenn får bare opptre som rådgivere, som gjennom sitt personalkjennskap skal kunne medvirke til at fra regimets synspunkt ubekvemme tjenestemenn fjernes fra administrasjonen og erstattes med Musserts tilhengere. Til å begynne med trodde de hollandske nasjonalsosialister at de hadde å gjøre med en overgangstilstand, som skulle gi plass for en Mussertregjering, og man spurte hvorfor ikke Mussert kunne bli ministerpresident likesom Quisling i Norge et år tidligere.

Man må anta at de som har makten i det tredje rike, kloke av erfaringene fra Norge, vil unngå å gjenta de samme feilgrep i Holland. Det er mulig at et slikt motiv har spilt inn, men fra tysk side anlegges et helt annet og prinsipielt tynspunkt på problemet. Essener National-Zeitungs Haagkorrespondent, som er vel orientert i hollandske anliggender, fastslår således i motsetning til Mussert og hans parti - som håper på et forbund av germanske stater med Holland som et riktignok nasjonalsosialistisk, men dog frittstående medlem - at Holland alltid har tilhørt det tyske rike, og også for fremtiden skal gjøre det. Hollands historiske oppgave er - sies det - å være dette rikets nordvestre hjørnepol og i denne egenskap innordnes i et kommende Europa. Korrespondenten kritiserer videre Hollands historiske i de siste århundrer og betrakter Hollands selvstendighet som en "forvillelse" - "als künstlich konstruktive Bigenständigkeit". Han beklager seg videre over den "separatisme" som ennå "blender" mange hollendere, som ikke har lært noe på skolen om tyskeres og hollenderes felles herkomst.

Slike tanker kan neppe tergføres under et totalitært styre. En av Seyss-Inquarts fremste medarbeidere, generalkommissar Schmidt, har også i en uttalelse bestemt hovedet at det er en helt falsk oppfatning hvis man tyder Musserts stilling som leder for det nasjonalsosialistiske parti i Holland som begynnelsen til en "Machtergreifung". En "Machtergreifung" angår alltid "den statlige sektor", mens derimot Musserts posisjon mindre lå på det statspolitiske enn på det folkepolitiske område. Schmidt unngår nærmere å diskutere Hollands stilling i et fremtidig Tyskland, men interesserer seg bare for å bringe Holland i "en meget nærmere tilknytning til Tyskland" slik at forholdene mellom tyskere og hollendere skal reguleres, ikke fra et statlig, men fra et rasbestemt synspunkt. Naturligvis skal hollenderne likesom ungarere og grekere kunne danne en del av Europa, mener Schmidt, men for Holland gjelder noe annet, nemlig "den germanske rikside og de nasjonalsosialistiske prinsipper", som hviler på ideene om blod og rase. I løpet av 1943 må slike organisatoriske former tilveiebringes, at 9 millioner hollandske, det vil si germanske, mennesker produktivt kan settes inn all sin kraft for det germanske fellesskap og for lederstillingen i Europa. "En voldig oppgave tilkommer herved den hollandske arbeidstjeneste".

Man skimter her signalene til den den ovennevnte totalmobilisering. Holland er allerede pålagt tungende pekuniære og personlige byrder. Schmidt meddelte således "at 15 000 frivillige hollendere befinner seg i Russland", og antallet hollandske arbeidere i Tyskland oppgår til ca. 80 000. Hollands statsgjeld har også øket fra 3,4 milliarder floriner i 1939 til 8,2 milliarder ved seneste årsskifte. Aksemakten Japan har dessuten bemektiget seg Hollands blomstrende kolonivelde i Australasia.

Planene om å innordne Holland som en del av det stortyske riket er tidligere blitt røpet i en bemerkelsesverdig tale av Seyss-Inquart i det første året av okkupasjonen. Men likesom nordmennene setter de tradisjonsrike hollenderne seg hardnakket til passiv motstand. Deres frihetskrig mot spanierne er et manende forbillede, og huset Oranien er blitt et symbol for den århundregale selvstendighet, som de ikke har i sinne å oppgi som "eine völkische Verirrung". 17 hollendere dømtes den 23 januar ifølge Deutsche Zeitung in der Niederlanden til døden for å ha utdelt healige politiske skrifter, og ble henrettet tross alminnelig protest fra alle kirke- og religiøse samfund i landet.